

4. skupščina JUVAK

Po stari navadi jugoslovanski vakuumisti, izkoristimo vsak jugoslovanski kongres tudi za izvedbo skupščine. Da se zaporedne številke kongresov in skupščin ne ujemajo več, je vzrok državno administrativna zahteva izpred dobrih 10 let, ko so se morala vsa društva in zveze na novo registrirati. Tako smo pričeli leta 1979 skupščine šteti znova: na 8. jugoslovanskem vak. vakongresu na Bledu je bila prva, na 9. kongresu 1983 v Zagrebu druga, na 10. leta 1986 v Beogradu tretja in letos na 11. kongresu v Gozd Martuljku četrta. Tudi letošnja skupščina je potekala po programu: volitve organov skupščine, poročila, diskusija o poročilih, razrešitev starih in volitve novih odborov, načrti za naprej itd. - dokaj formalno; zaradi živahnih pogovorov in diskusij se je sicer malo podaljšala, vendar bistveno novih smernic ali odločitev ni prinesla. Naj na kratko podamo najpomembnejše:

- Prisotni so bili delegati iz vseh treh društev (še vedno samo iz treh) in še mnogi vakuumisti, ki jim ni vseeno, kako se bo naša panoga razvijala v bodoče - skupno okrog 40.
- Z ozirom na postavke statuta je prišlo do zamenjave predsednika zveze JUVAK. Dr. Zalarju je potekel drugi mandat in za novo predsednico je bila izvoljena dr. Monika Jenko. Ostale na novo izvoljene člane organov JUVAK-a podajamo v priloženi preglednici.
- Zaslužnim vakuumistom in dolgoletnim sodelavcem JUVAK-a, ki so bili imenovani za častne člane na predhodni skupščini v Beogradu l. 1986 (prof. Brana Perović, Rajko Stojanović, dipl. ing., Zoran Šternberg, dipl. ing. in pokojni prof. dr. Evgen Kansky), so bile podeljene umetniško izdelane diplome.
- Novi častni člani so letos postali: dr. Branka Čobić in prof.dr. Milan Kurepa (DVT Srbije) in prof.dr. Jože

Gasperič (DVT Slovenije). Njihove življenjepise, povzete iz predlogov za imenovanje, podajamo skrajšane na koncu teksta. JUVAK je doslej skupno imenoval 9 častnih članov.

- Izvoljeni so bili tudi delegati Jugoslavije za generalno skupščino IUUSTA v Haagu l. 1992: A. Zalar, M. Jenko in H. Zorc.
- Sklenjeno je bilo, da bo 12. jugoslovanski vakuumski kongres organiziralo DVT Hrvatske leta 1993.
- Kot nadaljevanje skupščine je potekala v okviru kongresa organizirana okrogla miza z naslovom: Problematika proizvodnje in uporabe vakuumske opreme v Jugoslaviji. Udeležilo se je okrog 40 vakuumistov in vodstvenih delavcev iz industrije in inštitutov. Zanimiv pogovor, ki ga je vodil V. Vardjan, je osvetlil mnoge aspekte ponudbe in povpraševanja po vakuumskih napravah. Po mnenju večine je marketinški pristop osnova za razširitev ekonomskega trgovanja in proizvodnje na našem strokovnem področju.

Kratka predstavitev novih častnih članov JUVAK

Prof.dr. Jože Gasperič se je rodil 1932 v Ljubljani. Na Fakulteti za elektrotehniko je diplomiral leta 1958, magistriral 1964, doktoriral pa 1972 in sicer s področja mikroelektronike. Zaposlen je bil do 1986 na IEVT v Ljubljani, v letih 86-87 je prevzel mesto gostujočega predavatelja na univerzi v Tirupatiju in gostujočega znanstvenika na Indian Institute of Science Bangalore v Indiji. Sedaj je zaposlen na Inštitutu Jožef Stefan. Pod-

NOVI ČLANI ODBOROV JUVAK-a izvoljeni na 4. Skupščini 18.4.1990 v Gozd Martuljku za obdobje 1990-1993

	Srbija	Hrvatska	Slovenija
IO Predsednik Podpredsednik Organizac.sekretar Financ.sekretar Člani	T. Nenadović N. Popović B. Cekić B. Perović	R. Stojanović H. Zorc V. Vudrag M. Milun	M. Jenko A. Zalar A. Pregelj M. Kern A. Banovec J. Gasperič
Nadzorni odbor	D. Peruško	J. Rukavina	L. Koller
Disciplinski odbor	Ž. Bogdanov	T. Čordašić	B. Jenko
Komisija za izobraževanje in strokovne probleme	M. Kurepa	Z. Šternberg	A. Zalar
Komisija za uporabo in vzdrževanje vakuumske opreme	M. Milosavljević J. Jureta Ć. Milosavljević	T. Čordašić V. Obelić R. Stojanović	V. Rebec L. Pipan V. Vardjan

ročje njegovega znanstveno raziskovalnega delovanja je vakuumska tehnika in mikroelektronske vakuumske tehnologije. V letih 76-86 je bil na IEVT vodja raziskovalno razvojnega oddelka za omenjena področja. Prof. Gasperič je vseskozi aktivno deloval v društvih in zvezah: v DVTS, JUVAK, SMEITJ, IUVSTA in drugih. Kot predsednik JUVAK-a si je veliko prizadeval za ustanovitev novih društev za vakuumsko tehniko v BiH in Črni gori. Bil je glavni urednik knjige "Osnove vakuumske tehnike", ter mnogih Zbornikov referatov jugoslovanskih vak. kongresov. Vedno je sodeloval pri vseh oblikah izobraževanja za strokovnjake iz prakse, hkrati je v pedagoško in strokovno delo uvajal tudi mlajše sodelavce. Prejel je več nagrad ter častnih priznanj.

Prof.dr. Branka Čobić je bila rojena 1930 v Bosanskem Petrovem Selu. Leta 1956 je diplomirala na naravoslovno matematični fakulteti iz fizikalne kemije. Doktorirala je leta 1962 s področja ionske sorpcije in ustvarjanja visokega vakuuma. Zaposlena je na Institutu B. Kidrič v Vinči, kjer študira probleme fizike in tehnike vakuuma ter procese atomskih trkov v plinih in kristalih. S tega področja je objavila blizu 90 člankov v domačih in tujih revijah ter na znanstvenih konferencah. Sodelovala je pri izdaji treh učbenikov o vakuumu. O vakuumski tehniki in tehnologijah je predavala podiplomskim študentom na univerzi ter tečajnikom v okviru Društva za vak. tehniko Srbije. V izvršnem odboru društva je opravljala mnoge funkcije. Bila je članica I.O. JUVAK ter mednarodnega komiteja IUPAP. Za svoje delo je prejela več strokovnih in družbenih priznanj.

Prof.dr. Milan Kurepa je bil rojen 1933 v Bački Palanki. Leta 1957 je končal univerzo - smer fizikalna kemija v Beogradu, doktoriral je leta 1963; sedaj je profesor na prirodoslovno-matematični fakulteti v Beogradu in vodi Laboratorij za fiziko atomskih trkov na Institutu za fiziku v Zemunu. S tega področja je napisal okrog 100 člankov, od katerih je polovica objavljenih v tujini. Poleg tega je sam ali z drugimi avtorji napisal štiri srednješolske in en visokošolski učbenik o fiziki, tehniki in še posebej o metrologiji vakuuma. Njegovo veliko zavzemanje za razvoj tega področja se kaže v vrsti strokovnih tečajev, ki jih je vodil v imenu DVT Srbije. V okviru Društva je sodeloval tudi pri številnih akcijah in pri popularizaciji novih tehnologij vezanih na vakuumsko tehniko. Aktiven je v zvezi JUVAK in kot priznani znanstvenik je bil in je

še tudi član mnogih drugih znanstvenih združenj. Za svoje delo je prejel več priznanj.

Nekatere pomembnejše aktivnosti JUVAK v času od julija 1986 do 20. aprila 1990 (iz zapisnika Skupščine JUVAK 18.4.1990)

- 1.) V tem času je bilo organiziranih sedem sej Izvršnega odbora JUVAK (v povprečju dve na leto), ki so bile izmenično v Ljubljani, Zagrebu in Beogradu.
- 2.) Sodelovanje z IUVSTA; predstavnik JUVAK-a v IUVSTA se je udeležil vseh sej Izvršnega odbora IUVSTA in skupščine IUVSTA; sodelovali pa smo tudi v sekcijah in komitejih IUVSTA.
- 3.) Organizacija 58. seje IO IUVSTA v Portorožu, od 23.-25.9.1988
- 4.) Organizacija 4. Združene vakuumske konference Jugoslavije, Avstrije in Madžarske od 20.-23. septembra 1988, Portorož.
- 5.) Skupaj z DVT Srbija organizacija posvetovanja "Karakterizacija materiala", Donji Milanovac, 9.-12. maja 1989.
- 6.) Organizacija XI. jugoslovanskega vakuumskega kongresa, Gozd Martuljek, 17.-20. aprila 1990
- 7.) Izdaja Biltena JUVAK 23 (Referati o karakterizaciji materiala) in Biltena JUVAK 24 (Zbornik iz XI. jugoslovanskega vakuumskega kongresa)
- 8.) Sodelovanje s SMEIT-om
- 9.) Sodelovanje z Raziskovalno skupnostjo Slovenije
- 10.) Sodelovanje pri organizaciji 2. Evropske vakuumske konference, ki je bila od 21.-25. maja v Trstu
- 11.) Priprave na 5. Združeno vakuumsko konferenco Avstrije, Madžarske in Jugoslavije, ki bo organizirana skupaj s 3. Evropsko vakuumsko konferenco na Dunaju od 23.-27. septembra 1991
- 12.) Organizacija 4. Skupščine JUVAK, 18.4.1990, Gozd Martuljek

A. Pregelj

2. EVROPSKA VAKUUMSKA KONFERENCA

Prva evropska vakuumska konferenca je bila organizirana leta 1988 v Salfordu v Angliji kot protiutež tovrstnim konferencam v ZDA in na Japonskem. Druga evropska vakuumska konferenca (EVC-2) pa je potekala od 21. do 25. maja 1990 v Trstu skupaj z 11. Italijansko vakuumsko konferenco (AIV-XI) in s sponzorstvom Med-

narodne vakuumske zveze za vakuumsko znanost, tehniko in aplikacije (IUVSTA). Predsednika konferenc sta bila dr. J. Colligon iz Anglije in dr. E. Olzi iz Italije. Ob konferenci sta tematsko pokrili področja, ki so kakorkoli v povezavi z vakuumom s tem, da je bil poudarek na EVC-2 na modernih tehnologijah, ki uporabljajo va-

kuumsko tehniko. Okrog 350 udeležencev je predstavilo preko 160 del v obliki referatov ali postrov. Plenarni predavanji sta bili tokrat dve. Prof. C. Benvenuti iz Ženeve je imel predavanje o novih getrskih materialih, prof. C.W. Chu iz ZDA pa je predaval o visokotemperaturnih superprevodnih materialih. Jugoslovanskih udeležencev je bilo tokrat razmeroma veliko, največ iz IJS, IEVT in Metalurškega inštituta iz Ljubljane ter iz Beograda z Inštituta "Boris Kidrič".

Organizatorji so se posebej potrudili, da so podrobneje predstavili načrte v zvezi z novim sinhrotronom v bližini Trsta, kamor je bila organizirana tudi strokovna ekskurzija in ogled že obstoječih raziskovalnih laboratorijev. V okviru konference je bila organizirana tudi bogata razstava, na kateri je razstavljalo preko 30 proizvajalcev in prodajalcev vakuumske opreme. Žal na razstavi ni bilo nobenega razstavjalca iz Jugoslavije, kar kaže nemoč in nezainteresiranost za vključitev na evropski trg na tem področju.

V okviru konference je bil organiziran tudi obisk Mednarodnega centra za teoretično fiziko, ki ima vse pomembnejšo vlogo za razvoj fizikalne in tudi drugih znanosti v

tem delu sveta in s svojo aktivnostjo in finančno pomočjo neposredno dviguje znanstveni in strokovni nivo na inštitutih in univerzah držav v razvoju. Vodstvo tega centra, na čelu z nobelovcem profesorjem Abdus Salamom, pa v zadnjem času skuša povezati tudi raziskovalne institucije v vzhodni Evropi in tudi v mediteranskem področju. Jugoslavija in še posebej Slovenija, bi se morali v te tokove vsekakor aktivno vključiti.

V tednu, ko je potekala konferenca, je bilo organiziranih tudi več drugih sej, kot na primer seja Sekcije za vakuumsko tehniko pri IUVSTA in seja organizacijskega odbora 3. Evropske vakuumske konference, ki bo od 23. do 27. septembra 1991 na Dunaju, tokrat skupaj s 5. Združeno vakuumsko konferenco Avstrije, Madžarske in Jugoslavije. Organizacija te konference že teče, na jugoslovanskih vakuumistih pa je, da z obstoječo, v mnogih primerih zastarelo opremo, z znanjem in maksimalno iznajdljivostjo dosežejo nivo svojih kolegov v Evropi, ker sicer na evropskih konferencah ne bodo mogli sodelovati.

A. Zalar

Smiljanu Jeriču, dipl.ing. podeljena Kidričeva nagrada za življenjsko delo

Upravni odbor Sklada Borisa Kidriča je na predlog Komisije za podelitev nagrad za izume in izboljšave na svoji seji 27.2.1990 sprejel sklep o podelitvi nagrade za življenjsko delo na področju elektronskih sestavnih delov - Smiljanu Jeriču, dipl.ing. kemije - zaposlenemu vso delovno dobo na IEVT-u z naslednjo utemeljitvijo:

Inž. Smiljan Jerič že več kot štiri desetletja deluje na raziskavah in razvoju tehnologij za elektronske sestavne dele.

Večina tehnoloških raziskav, ki jih je Smiljan Jerič opravil z izredno zavzetostjo, osebno skromnostjo in trdim delom, je pripeljala do novih tehnoloških znanj, ki so bila prenešana v proizvodni proces.

Področje dela Smiljana Jeriča so raziskave in razvoj tankih plasti za elektronske sestavne dele. Med njimi so glavni končni izdelki optoelektronski elementi (vakuumske fotodiode, fotopomnoževalke, infra rdeči detektorji, slikovne cevi za nočno gledanje, sončni kolektorji), diskretni pasivni elementi (ohmski upori, keramični kondenzatorji), polprevodniški aktivni elementi in integrirana vezja.

Na področju fotoelektronike je inž. Jerič razvil širok spekter elektronskih komponent, ki so bile v času razvoja na svetovni ravni. V zadnjih desetih letih pa ta ugotovitev velja za razvoj sončnih kolektorjev, za infrardeče senzorce, epitaksijske plasti Si in tankoplastne kovinske upore.

Vsa dela in rezultati raziskav inž. Jeriča kažejo na njegovo široko in sistematično znanje ter sposobnost za aplikacijo in realizacijo najsodobnejših in najzahtevnejših tehnoloških procesov v vakuumski in tankoplastni tehnologiji pri razvoju in proizvodnji elektronskih sestavnih delov.

Tolikšne konkretne delovne rezultate aplikativnih raziskav na področju vakuumskih tehnologij je moč dosežati le ob najtesnejšem sodelovanju raziskovalcev različnih disciplin ter širokega spektra tehnologov. Za vzpostavljjanje zdravega in vzpodbujajočega vzdušja pri takem delu je nujno potrebna visoka moralna zavest vodilnih znanstveno raziskovalnih delavcev. Na Inštitutu za elektroniko in vakuumsko tehniko je mednje v vseh obdobjih svojega delovanja brez dvoma spadal Smiljan Jerič.

Ob visokem priznanju mu vsi iskreno čestitamo in mu izrekamo željo po nadaljnjem sodelovanju tudi v statusu "aktivnega upokojenca".

Kolektiv IEVT, ožji sodelavci in uredništvo Vakuumista

Kolektiv IEVT, ožji sodelavci in uredništvo Vakuumista